P. COLOMER FORS

La deria de don Pau

Espatotxada en un acte

Preu: Una pesseta

La deria de don Pau

LA DERIA DE DON PAU

ESPATOTXADA EN UN ACTE

ORIGINAL DE

PERE COLOMER Y FORS

(E. Vilaró.)

Escrita expresament pera esser estrenada en la funció d'ignocents del teatre **Romea**, que tinguè lloch el día 28 de Desembre de 1908.

BARCELONA
Imprempta de Salvador Bonavía
Carrer de Petritxol, 2.
1909.

REPARTIMENT

PERSONATJES		ACTORS
Pepeta. . . .	Srta.	*Antonia Vallvé.*
Don Pau. . . .	Sr.	*Domingo Aymerich.*
Artur.. . . .	»	*Joan Torelló.*
Ricardo. . . .	»	*Vicens Daroqui.*
Tano. . . .	»	*Jaume Capdevila Guerra.*
Joanet. . . .	»	*Joseph Vives.*

LA ESCENA A BARCELONA.

Época actual.

Dreta y esquerra del actor.

ACTE ÚNICH

La escena representa una sala molt ben amoblada. Taula ministre segón terme dreta. Portes laterals. Al fondo un balcó pel que's veu el carrer,

ESCENA PRIMERA

PEPETA y JOANET. Aquest desde'l carrer enrahonant ab PEPETA que està al balcó.

PEPETA. ¿Encare no t'ho he dit prou que t'estimo? T'estimo, t'estimo més, més que a tot lo del mon?
JOANET. Es que jo voldría sentirtho dir sempre.
PEPETA. Mira si ho dich sempre, que l'altre día ho deya al meu *púpá*, y de poch que'm tira un tinter entre cap y coll.
JOANET. ¿Encar es tan savi?
PEPETA. No vull que te'n burlis del *papá*.
JOANET. Donchs bé. ¿Perquè no'm vol a mí? Vejam, perquè no'm vol?
PEPETA. Diu que'ls joves de ciutat no gasteu salut.
JOANET. Massa que'n gastèm. Per xò a molts no'ls ne queda gota.
PEPETA. Noy, no pot pas ni sentirne parlar el *papá* de tú
JOANET. Dèixal per mí. Haig de venjarme'n quan me sigui sogre
PEPETA. Sabs qu'es? Qu'ell no t'hi deu trobar tant com jo de guapo.
JOANET *Bueno*, jo no hi trobo tant com tú a n'ell. Estèm en paus. Acòstat.
PEPETA. Què vols?

JOANET. Un petonet per l'amor de Deu.
PEPETA. No. no! Que ho podrían veurer.
JOANET. No has de ser la meva esposa?
PEPETA. Ay! Jo ja comenso a duptarho. Si la pensada d'avuy no'ns surt bé...
JOANET. No ha de sortirhi! Els que vindrèm tots fem comedia al Romea y estèm disposats a representar devant del pou sech de siencia del teu pare, tots els papers de l'auca.
PEPETA. ¿Y ho fareu bé?
JOANET. Si tots som eminencies! Els millors de la casa! Si'ls empresaris veyessen la comedia que farèm aquí, ens pujarían'l sou.
PEPETA. Ay! que Deu ens ajudi!
JOANET. No hi fà rès per xò que'ns encomanis a Déu per si'ns sortís malament. Acòstat.
PEPETA. Altra vegada!
JOANET. Saps que aviat s'estovaràn els ferros d'aquesta reixa?
PEPETA. Perquè?
JOANET. De tants cops de nas qu'hi dono! Obram la porta.
PEPETA. Deu me'n guard!
JOANET. Donchs que vols que'm torni xato? Eh?
PEPETA. Y si ho veu el *papá* tots els nostres plans se'n aniràn per terra!
JOANET. Ja'l sentirèm venir. Ton pare fà com els automóvils, que se senten de lluny!
PEPETA. Vols dir?...
JOANET. No dius que m'estimes?... Donchs no vulguis que'm torni xato, rateta meva.
PEPETA. Ay! Això de rateta m'ha decidit. Entra. (*Se senten a dintre'ls crits de don Pau.)*
PAU Noya! Ja vinch! Ja vinch, filla meva.
JOANET. Mal rellamp!
PEPETA. Bò! No se perque tenía de venir ara. Vés, vés.
JOANET. Adéu, monada.
PEPETA Entesos, eh?

ESCENA II

PEPETA y DON PAU

PAU. *(Ab bata y casquet, per la porta lateral dreta.)* Què vols, filla meva? Que't passa? Fins m'has mitj espantat

PEPETA. Jo... Rès.
PAU. Com rès! No'm cridavas?
PEPETA. Bé, veurà...
PAU. Sí, sí, tú'm cridavas, no ab crits de viva veu, sino ab el pensament. Tú m'has cridat ab insistencia y ara no t'enrecordas. La ciencia telepàtica no es un romanso de cinch cèntims, filla meva!
PEPETA. Tant com de cinch cèntims...
PAU. La transmisió del pensament es un fet irrebatible. M'estava a la cuyna, mirant si podía hipnotisar d'una vegada a n'en Tano, que tot avuy qu'hi maldo..
PEPETA. Y no ha pogut tampoch?
PAU. Tampoch! De dia no he pogut adormirlo may; en cambi, en havent sopat, entre nou y deu, no 'm costa gens; obeheix a la influencia hipnòtica dels meus ulls poderosos d'un modo admirable. Al primer intent queda adormit com una marmota!
PEPETA. Y què fà un cop adormit?
PAU. Per ara ronca; pero jo aniré dominantlo y fentlo ben assequible a la meva sugestió. Donchs com deya, m'estava allí dintre ab en Tano, quan una impresió forta, violenta, en el cervell, m'ha fet deixar el cos experimental, y concentrantme, xuclant mentalment, he lograt que 'l teu pensament, filla meva, vingués a mí.
PEPETA. Y qué pensava jo? Si ho encerta li dich.
PAU. Oh! sí, mot per mot, paraula per paraula he d'encertarho. Tu deyas, mentalment:—¡Que vingui'l meu *papá*, que vingui; Com si'm necesitessis de precís, com si t'ocorregués alguna cosa! Ja soch aquí, filla meva! Què vols? Parla.
PEPETA Sap que comenso a creurer ab la ciencia terapèutica?
PAU. Telepàtica. Ho he encertat, eh?
PEPETA. Tot, tot, tot!
PAU. Un altre triomf! Un altre experiment indiscutible! L'enviaré a la «Revista científica universal.» He de admirar al mon científich!.. Y donchs, perqué'm demanavas?
PEPETA. Per parlar ab vostè del cambi que s'ha obrat en mí!
PAU. Un altre fenómeno!

PEPETA. Ahir volía ser monja, sentia la vocació del recolliment; donchs bé: avuy sento vocació per casarme, *papá*.

PAU. ¡Oh! Quina alegría que'm donas! Ja saps que jo ho volia qne't casessis, que de totes maneres, fins casante per forsa, hauría lograt el meu fí. Pro ja qu'ho vols de bon grat... Millor! Millor! Te triaré un bon xicot, bò, trempat, y sobretot que tingui salut.

PEPETA. Sí, *papá*, sí. Y un bon bigoti.

PAU. Ja he escrit a la tía Pona perque m'envíi algún pretendent d'allí dalt. Allí son farrenys y gastan bona salut, més qu'els canyiules de ciutat.

PEPETA Sí, *papá*

PAU. Ja saps que't vull bé, que después de la ciencia ets lo que en el mon més m'estimo. Aixís donchs crech que casada podèm tots ser ben felissos: Tú ab el teu home, y jo ab en Tano, qu'aviat apendrà d'adormirse sense son. Y un cop casada, pensa que una de les coses que a mí més m'agradan son les criatures.

PEPETA, Molt bé diu, *papá*.

PAU. Bé, això es cosa del teu home. Ja li explicaré jo un cop sigueu casats.

PEPETA. Molt bé.

PAU. Vull un net qu'heredi ademés dels meus diners, els meus fruyts científichs. . El faré apendre d'hipnotisador!...

PEPETA. Si es guapo, ja n'hipnotisarà prou de dones sense aprendren?

PAU. Pero una cosa es hipnotisar ab coneixements, a sangs fredes, de manera científica, y altra cosa hipnotisar per intuició Y si'm creu a mí el net vull qu'arrivi a hipnotisar fins a les cadires de regilla

PEPETA. Molt bé, *papá*.

PAU. He escrit, donchs, a la teva tia de Gratallops, perque't tríi un bon noy, ben sapat, y segons m'has dit tú, ha enviat avís de que avuy tindrèm visites...

PEPETA. Sí, *papá*. Aixís ho diu la carta.

PAU. Ella hi enten molt ab això del matrimoni... Ha estat casada cinch vegades.

PEPETA. Es clar que sí.

PAU. Entesos donchs. *(Pitja el botó de un timbre.)*

Axís, ja no hauré de pensarhi més jo en casarme.

PEPETA. ¿Vostè?

PAU. Si t'haguessis fet monja no hauría tingut més remey.

ESCENA III

Dits y TANO lateral dreta. Es un bon Jan de 60 anys.

TANO. ¿Que'm demanava'l senyor?

PAU. Sí, sí; acòstat. Veyàm si te trobaré més ben disposat pera dormir.

TANO. *(Apart.)* (Ja hi tornèm a ser!)

PEPETA. Preneu paciencia!

PAU. Vínam aquí.

TANO. *(Apart.)* (Axís te reventessis!)

PAU. Ja ho sé qu'ho fàs de gust, y que't sap greu no poguer adormirte com jo voldría. Per alguna cosa llegeixo'l pensament de les persones. *(Fentli posar el cap dret y mirantlo ficso.)* Veyàm, veyàm, una mica més de bona voluntat y ¡míram ficso!

PEPETA. *(Apart.)* (Pobre!)

PAU. No pensis en rès, axís... axís... ¡concentrat!... are! are! *(Se sent el timbre de la porta foro)* Bò, vés, digues que no hi soch! que he sortit!

PEPETA. Pro *papá*...

PAU. Que m'he mort de repent. Primer es la ciencia que tot. *(Mutis Pepeta)*

TANO. Are que comensava dormirme!

PAU Y sí, home. Si soch capàs de fer dormir a un sereno, jo.

PEPETA. *(Entrant de nou.)* *Papá*, un jove que vé ab recado de la tía.

PAU. Un pretendent! Axò es trascendental! Que passi, que passi.

TANO. Gracies, tía!

PEPETA. *(Anant a ferlo passar)* Veyàm si faràn bé el paper!

PAU. *(A Tano.)* Ves, vés allà dintre. Ja t'adormiré més tart.

TANO. *(Fent mutis lateral dreta.)* (Si no fós que la Pepa al morir, và deixarme set criatures!...)

PEPETA. Entri, entri. *(A don Pau.)* Ja'm cridarà si'm necessita!

PAU. Vés, filla meva, vés!

ESCENA IV

DON PAU y ARTUR, d'uns 30 anys, fa ulleres, dú 'l cabell llarch a tall de poeta dels Jochs florals dels més tristos.

PAU. *(Veyent que no's treu el barret.)* Cobreixis.

ARTUR. Es comoditat Donchs si senyor, soch el mateix.

PAU. M'alegro de conèixel.

ARTUR. Suposo que la seva germana li haurà parlat...

PAU. Estich al corrent. Digui quí es vostè? Què fà? Antecedents .. noticies...

ARTUR. Vaig a compláurel. Jo, de petit vaig sentirme poeta. Axís com molts jovenets s'enamoran com uns burros de dones vulgars, jo vaig enamorarme com un burro de les Muses. Y ab elles vaig seguir fent el burro fins a vintidós anys. Per xò estich tan magre perqué soch poeta... De primer antuvi, vaig dedicarme á fer xarades per *La Esquella* y en aquest género era una eminencia! Després a fer romansos pe'l Noy de Tona, y per fí vaig acabar malament: vaig sentirme poeta trist, dels més tristos! En Xavier Viura, al costat méu era unes castanyoles. Tot vaig comensar a veureho negre, gris, fúnebre... Vaig sentirme enamorat com un xino de la lluna, ¡si n'hi vaig dir de bestieses en vers, a la blanca enamorada! Passava tot el sant día ab una llàgrima a cada ull, y vaig acabar com tenía d' acabar: fent de *florero*, enviant poesíes tristes en tots els Jochs florals de Canprosa. A Llofríu vaig guanyar la flor natural, ab aquesta:

«Fòra el cementiri
neix un lliri-llí,
¡ay, sí!
dintre el cementiri
un rosé hi florí.
Ay, sí!
El roser no veya
del llir la blancó
Ay, no!
y roser y lliri
moren de tristó!»

PAU. Ay! Qu'es trist això!

ARTUR. L'envelat và quedar moll com una banyera. Després enlleminit per les plomes d'alumini y les estatues de guix, que'm costavan tan poch de guanyar, vaig avesarme a tirar a tots els Jochs florals y a voltes me premiaven la mateixa a cada poble! Pró, lo que son envejes! L'Alomar và saberho, y ja và fer lo mateix. Pró vevent que la tristesa y les ganes de morir no donaven per viure, perque varen sortir de sopte més poetes tristos que bolets al bosch, vaig dedicarme a crítich. Un cop crítich, es clar, vaig comensar reventant sense solta a tort y a dret, no respectant a autor vell ni novell. Això sí, als amich, als que combregavan a la meva capella, era diferent: no trobava prous calificatíus al diccionari pera alabarlos. Pró ¡ay! tant vaig reventar que encare'm cou la esquena! Vaig reventar tant, que un día de per poch que'm reventan a mí! Rès; un autor indignat perque no més li havia dit que qui escribía un drama com el seu, era un irracional, y qu'era!... y no sé que de son pare y de sa mare, va clavarme tal fart de garrotades que a l'esquena m'hi feu sortí un mapa. Vaig deixar l'ofici de crítich y'm vaig dedicar al de autor, y es clar, com a tal, vaig traduhir obres del inglés y del alemany passant pel castellà. Are estich traduhint la *Marina*... L'èxit més gròs vaig tenirlo ab un drama titolat *La caja misteriosa o el hígado de una madre*, que no va passar de la segona escena... Després per exitàs, el que vaig obtenir ab *Les engunies d'un home que's vol matar*. Eh! que li sembla'l títol? ¡Quin èxit! Déu méu! Després de la primera escena, l'escenari estava plé de corones, y al final, al final el deliri! Corones, coloms, tomàquets, pebrots, un tomàquet me va tocar al ull, que si arriva a ser verdós, me'l buyda!

PAU. Bé sí, comprès. Ja pot anarsen.

ARTUR. Li contaré l'argument...

PAU. No. Ja me'l contarà un altra dia

ARTUR. Al alsarse'l teló hi ha el protagonista penjat pel coll del mitj del sostre áb un revólver a la mà.

PAU. Bé, sí, entesos...

ARTUR. Se li trenca la corda. cau, se li dispara'l revól-

ver y mata al apuntador...

PAU. Bé, sí, vagi d' una vegada!

ARTUR. Després..

PAU. ¡Prou he dit!

ARTUR. Després..

PAU. Jo li esplicaré aquet d'argument si no se'n va. *(Amenasantlo ab una cadira.)*

ARTUR. Bé, home, bé, calmis. Si may necessita que li adobi algun drama, carrer del Paradís...

PAU. Al infern!..

ARTUR. No. Paradis, 16, últim pis, última porta.

PAU. (Ja t'avisaré, ja. Esperim assentat.)

ARTUR. *(Ap.)* Ara a cobrar deu pessetes y a sopà a can Cullaretes. *(Mutis.)*

PAU. ¡Gracies a aquell sant! Deu me'n réguard de ficarme una cotorra com aquesta a casa. Aquesta es la casa de la son. Me'ls despertaria a tots ab la seva xerrameca.

ESCENA V

DON PAU, PEPETA

PEPETA. Què tal? Què tal?

PAU. Noya, si tots som aquet, hauràs de ferte monja com volies.

PEPETA. No, no, *papá*.. *(Plorant.)* ¡Jo'm vull casar! Jo 'm vull casar! Jo'm vull casar ab un home!

PAU. Bé, bé, veurèm! Ja veig qu'has ben cambiat, com hi ha mon! Haurèm de buscarte'n un que pugui ferte felissa. Aquest era un beneyt!

PEPETA. M'es igual! Jo'm vull casar!

PAU. ¿Ab un beneyt?

PEPETA. M'es igual, mentres porti pantalons y bigoti.

PAU. Còm t'es igual?

PEPETA. Jo'm vull casar!

PAU. Be, no m'amohinis! *(Timbre porta.)* Vés, vès a obrir!

PEPETA. *(Obehint.)* Me vull casar!

PAU. Càsat, pro no m'amohinis.

PEPETA. Entri, ja pot entrar. *(Al papá.)* Un altre pretendent.

PAU. Un altre?

PEPETA. Me'n vaig jo. *(Mutis, lateral dreta.)*

ESCENA VI

DON PAU y RICARDO, de 32 anys, espellifat y pobre.

PAU. Pot espressarse respecte al com y el perquè.

RICAR. Vaig a ferho. Un servidor es còmich. Entre patata y patata vaíg arribar a primer actor, vaig apendre de caminar, com aquell que diu en Art de Talía. Aixís es que pot dirse que soch un primer actor. . ab patates. En quant als meus mèrits artístichs, pot preguntar als públichs de Carota y de Ulldecol, que son els meus predilectes perque son els únichs que'm comprenen. La meva carrera es brillant, més que si l'haguéssin fregáda ab terra d'escudelles. No diré que'n el transcurs d'ella no m'hagin tirat alguna que altra fruyta subversiva com tomàquets, patates, pebrots, melons... pro ¿a quí no n'hi han tirat en sa vida? A n'en Vico, al mateix Vico, una vegada a Ripollet van tirarli un pebrot escalivat. A n'en Calvo, li venia el serne d'una vegada que a Sant Pere Pescador van tirarli una galleda de salfumant a la clepsa. A n'en Borràs, a Cardedeu van tirarli un feix d'esbarginies. Donchs ab mí, s'ha fet més! Jo soch més qu'en Borràs, qu'en Calvo y qu'en Vico. Y no es pas per alabarme, pro una vegada a Sant Andreu, fent la Passió, van tirarme un rengle de butaques!

PAU. Pro escolti...

RICAR. Deixim dir, home. Aquest any, per no anar més lluny, tenia contractes per triar. Avans de comensar la temporada vaig veure un dia a n'en Franquesa prenent café al Liceo, y'em va mirar d'un modo que. . y'm va dir que d'això y que d'alló... Prou! Entesos! Vaig pensar jo. Aquest any vas a Romea. Y veliaqui que l'endemà rebo un recado d'en Niubó perque passés pel Principal.—¿Qué faràs?—vaig dirme—la vritat, me sap greu tenir de donar un disgust, y com que se'n dehuen refiar de tú... Bé, vaja, hi vaig, y ¡quin quadro aquell! Tothom plorava al sentir que no podía ser. L'endemà vetaquí que'm trobo a n'en Gual a la Rambla y'm diu: —Ep! Ricardo! Hauríàs de passar per l'admi-

nistració — Noy has fet tart; vaig a Romea.— ¿Qué dius. home? No pot ser. Demana, no estiguis per demanar, pro vina. Ho sento molt, pro no pot ser... Y, per fi, me'l vaig treure de sobre. Y si no soch a Romea ara com ara. ¿Sap perquè?

PAÜ. Digui y acabi.

RICAR. Per les serpetes. En Jaumet ne va haver esment, y, noy, va venir a casa plorant.— Per l'amor de Déu y dels Sants! que tomba y que *vuelta*... Prou! — vaig dirli — No parlis més, Jaumet. Ho faré per l'amistat que m'uneix ab l'Enrich. Prou! entesos. Demanaré una plassa de acomodador a n'en Franquesa, y si'm diu que no, me vaig de la Creu Roja.

PAU. ¿Ja ha acabat?

RICAR. Vull que vegi el meu talent. Vaig a recitarli un trós de *El rayo de Lucífer*.

PAU. Un *rayo* que't parteixi!

RICAR. *Tú eres el inflame seductor vil, quenalla!*

PAU. Jo? Ay pobre de mí.

RICAR. *Morirás en mis manos para pegar la culpa de tu nefasto crimen! Ah!...* Aquí van tirarme el primer tomàquet!

PAU. Bé, bé, prou!

RICAR.
Confiesa inflame tú culpa
y no pides mi perdón
has enzuciado mi nombre
con el fango del beldón.
Morirás sin dir un mot
que salga de entre tus labios
vas á pegar tus agravios...

Aquí'm van tirà un pebrot.

PAU. Molt bé, pro vagi

RICAR. Ara vaig a imitarli al gran Soler, de Romea en *El forn del Rey*. Havía sigut deixeble meu en Soler.

PAU. Pro, home!

RICAR. Calli y escolti.

«Jo veya que la gent reya,
no sabia perque ho feya
y al entorn
se sentía ab sa riallada
Ja! Ja! Ja!
quina passada!

la d'en Pere Antòn del forn.
Un punyal sangnant en terra,
un mort que ningú l'enterra,
si no's veu es que s'ha fós.
Lo forn ja s'enarvolava
lo pí bort hi espategava
y al entorn,
se sentía ab sa riallada
Ja! Ja! Ja! Quina passada!
la d'en Pere Antòn del forn.»

Aquí van tirarme un tiro.

PAU. Y si no se'n va ben depressa, jo n'hi tiraré un altre! A fora! *(Amenassantlo ab una cadira.)*

RICAR. *No, no me causan pevor*
vuestros semblantes esquivos,
gemás ni muertos ni vivos
humillareis mi velor!
Yo soy vuestro metador
como al mundo es bien notorio
y si a este alcázar mortuario
le apretais venganza fiera,
dáos priza, que aqui espera
otra ves don Juan Tenorio!

(Ab tràgich ademàn queda ab un genoll a terra fins que fà mutis pel foro, fugint de don Pau, que fora de si, l'amenassa.)

ESCENA VII

DON PAU y PEPETA

PAU. Noya, no farèm pas rès! La méva germana ens ha enviat un saldo.

PEPETA. Qué diu *papá?*

PAU. Que no't podràs casar.

PEPETA. Jo'm mataré.

PAU. Altra vegada! Lo millor que podriam fer, fóra que't quedessis soltera y que'm casés jo.

PEPETA. Vostè no es bò per casat.

PAU. Còm que no?

PEPETA. Vostè's déu a la ciencia.

PAU. Ah! Això es cert. Pro el matrimoni tambè ho es una ciencia. Mira que l'arrivar a endevinar

el pensament de la dòna es una gran cosa, filla meva.

PEPETA. Bé, bé, endevénim'l mèu, pro no's casi.

PAU. El téu ja'l sè. Vols casarte. Avans estaves decidida a tancarte en un convent avants de donar la mà a un pretendent dels qu'enviés la tía, y ara, avants de ser monja, t'estimarías més enviudar per tornarte a casar un altra vegada.

PEPETA. Es qu'he comprès que la missió de la dona sobre la terra es casarse a gust.

PAU. Es una missió molt agradable aquesta. Bé, bé, veurèm. No't passa pas l'edat encara, filla meva... ¿Qui sap si s'adormiría ara en Tano? *(Timbre porta.)* Bò? Ja hi tornèm a ser! *(Pepeta va a obrir.)* No vull veure a ningú més! A ningú! Ni al Bisbe! Digas que tinch feyna, que no hi soch.

PEPETA. *Papá*, me sembla que faràn ab aquest; es molt guapo!

PAU. Me matareu, filla meva.

PEPETA. Aquest y prou! Es molt guapo.

PAU. Mateume d'una vegada donchs... Qu'entri si es guapo.

PEPETA. Gracies, *papá*, gracies! *(Fa entrar a Joanet tot fentse signes d'amagat del seu pare.)* Entri, entri! Aquí te al *papá*.

ESCENA XIII

DON PAU y JOANET

PAU. Ja pot entrar.

JOANET. Vol dir? *(Fent el temorós.)*

PAU. No li dich? Espliquis.

JOANET. Jo venía... Venía...

PAU. Aboqui, home!

JOANET. Donchs venía .. ¡ Ay! No goso!

PAU. Mare de Deu! Perque's vol casar?

JOANET. Això, això. M'ha endevinat el pensament vostè.

PAU. No'm dedico a rès més. Vol jugar que l'envía la meva germana Pona?

JOANET. Encertat. La mateixa.

PAU. Ho veu, home *(Donantse importancia.)*

JOANET. Com s'ho fà?

PAU. Se veu que no'n sap rès encara vostè dels grans

secrets de la naturalesa! La Telepatía es lletra morta per vostè.

JOANET. Donchs bé, ja sap lo principal. Soch solter, tinch ganes de trevallar y per xò vull casarme.

PAU. Donchs axís vostè vol casarse perque desitja acompanyament.

JOANET. ¿Qui li ha dit?

PAU. La Telepatía! La transmissió del seu pensament al meu.

JOANET. Es sorprenent això!.. Veyàm si endevina lo que he menjat per esmorsar, desfet y ab melindros.

PAU. Xacolate.

JOANET. Justa! Vosté es un portento!

PAU. Ja m'anirà coneixent.

JOANET. Y com que soch solter, me vull casar. Tinch una gran existencia d'ilusións y encara més de ganes d'estimar sempre a una noya prudenta, simpàtica y hermosa com la seva filla, y d'acullirme baix els protectors brassos d'un home tan savi com vostè.

PAU. Molt bé! Es a dir que ja sap que soch savi?

JOANET. Què diu! Si això ho sap tothom!

PAU. Molt bé, molt bé! Ja farèm. Li soch franch, jove. M'ha caigut al ull ja al entrar.

JOANET. Gracies.

PAU. Axís es que si no desagrada a la noya...

JOANET. No tingui por.

PAU. Ja ho sap?

JOANET. M'ho penso.

PAU. Donch bé, serà casori; tindrà l'orgull de serme gendre.

JOANET. De lo que no'm crech tant mereixedor.

PAU. Els joves com vostè, se mereixen molt, jove.

JOANET. Es que .. no li he dit tot encara.

PAU. Què hi ha de nou?

JOANET. Que tinch un defecte.

PAU. Un defecte? Serà insignificant. ¿Que potser te una cama de fusta?

JOANET. Oh! No, no es això. Pro no'm puch casar.

PAU. Que potser no hi es tot?

JOANET. Es terrible lo que'm passa! Figuris que tant bon punt m'assento, me quedo adormit.

PAU. ¡Què diu, home!

JOANET. No vull pas enganyarlo, don Pau.

PAU. Vostè s'adorm ab facilitat? Vostè?...

JOANET. No'm miri aixís, don Pau, que m'adormiría dret! No se que té en els ulls que hipnotisa.

PAU. Oh! Ditxa! Quina sort! Quina sort! Vostè... *(Mirantlo ficso.)* Vostè... ¡Concentris, adormis!... Ja està! *(Joanet ha quedat hipnotisat, fent d'aqui endevant tot lo que li digui don Pau.)* El cor me bat!... Soch felís! Es un exemplar raro! Notabilissim! *(Cridantlos.)* Noya! Tano! Veniu! Veniu!

ESCENA XV

Dits y TANO y PEPETA

PEPETA. Què hi ha *papá!*

TANO. Què mana?

PAU. May ho diriau! Es un *medium* excelent; m'ha quedat adormit als brassos!

PEPETA. De debò?

TANO. Ja li diré que me n'ensenyi de dormir.

PAU. T'hi casaràs, filla meva?

PEPETA. Es que a mi no m'agrada gayre que'l meu home dormi sempre.

PAU. Ja'l faré dormir de dia, dona. -Calleu! Està ara baix l'influencia de la meva voluntat.

TANO. *(Cridantlo apart.)* Fàssil tirar per l'ull de l'escala!

PEPETA. No, no, pobret!

PAU. Això fora inhumá!... El faré obehir en altres formes perque os convenseu de la meva virtut hipnòtica!

TANO. Veyàm, veyàm.

PEPETA. No'l fassi cansar gayre, *papá*

PAU Jo ho haig de volguer que's cansi per cansarse. Si jo vull està ballant vuit dies, sense tastar dugues gotes d'aliment, y no's cansarà gota.

TANO. Au, au! Fàssil ballar, donchs.

PAU. Ah! Això es diferent Deseguida ho veureu *(A Joanet.)* *¡Medium!* Balla! *(Joanet ho fà voltant l'escena.)*

PEPETA. Prou, *papá*! Que's cansa.

PAU. No tinguis por.

PEPETA. (Pobre Joanet meu!)

TANO. Si que es cert que balla.

PAU. Donchs ¿què't pensaves, tanasi?

TANO. Fàssili fer el burro.

PAU. Me sembla qu'això no ho farà tan bé com tú.

PEPETA. No li fassi fer, *papá*.

PAU. Vull que aquest se convenci per sempre més. *Medium!* Fés el burro!

JOANET. Arrastro! La groga, l'as, y burro! *(Fent com si jugués a cartes.)*

PAU. Còm?

TANO. Se pensa que li he dit que fés el burro ab cartes.

PEPETA. Es clar que. .

PAU. No, *medium*, vull que fassis l'ase. Veyàm si m'entendràs ara! L'ase, saps? *(Joanet se posa a bramar y dóna una cossa a Tano.)*.

PEPETA. Molt bé, molt bé!

TANO. Ni un porcell!

PAU. Fes el gos, *medium! (Joanet ho fa lladrant y trayent d'una mossegada'l casquet de don Pau. Aquest pot anarli demanant tot lo que sàpiga imitar bé. Pepeta y Tano han de celebrar ab grans esclamacións les condicións imitatives d'en Joanet.)*

PAU. Molt bé! Molt bé! Estich satisfet de mi mateix. Filla, tindrèm un tresor a casa!

PEPETA. Y es ben guapo!

PAU. Dèixat de guapos ara! Estèm per coses mes series! Veurèu: ara li fáré serrar aquesta cadira, y ho farà com si s'hi trobés!

TANO. Sí, sí!

PEPETA. Veyàm veyàm!

PAU. *Medium!* Ara agafes el serrutxo, qu'es al damunt de la taula, y serraràs aquest llistó de cadira! *(Joanet fà com si fés lo que li diu, imitant ab la boca la remor de la serra y per més afecte al acabar ha de sentirse caure'l llistó serrat. Tano de tant en tant vol imitar els gestos d'hipnotisador de don Pau.)*

PAU. Ja està.

TANO. Tafoig!

PEPETA. Molt bé!

TANO. Dimoni! Y l'ha serrat de debò!

PAU. Fenòmens del hipnotisme. Es un cas nou, may vist! L'enviaré a la *Revista científica universal.* Se creuràn qu'es una bola.

PEPETA. Si qu'es raro!

TANO. Ara si qu'ho crech qu'es un savi, don Pau!

PAU. Encara no heu vist rès! *Bueno*, ara perque's distregui li fárèm tocar el violi.

PEPETA. Que reposi.

TANO. Sí, sí, don Pau, fàssili tocar.

PAU *Medium!* Toca una pessa ab aquest violí que tens a les mans *(Joanet imitant el víolí toca un ballable, acabant per ballar don Pau y Tano. Si l'actor no te les dots imitatives d'en Vives del Romea, pot obtenirse el mateix efecte fent que toquin un violí a dintre.)*

PAU. Molt bé! molt bé!

TANO. ¡Qu'hem rigut manoy!

PEPETA. Are, prou, *papá!*

PAU. Estarèm molt aixerits a casa, noya! Vull que t' hi casis ab aquest jove!

PEPETA. Vol dir, *papá!* A mí'm sembla...

PAU. Sí, sí, filla meva. Es un tresor! No sap pas lo que val. Ho vull, ho vull, que t'hi casis! Per forsa!

PEPETA. Bé, no s'enfadi! faré tot lo que vostè vulgui; faré la seva voluntat.

PAU *Medium!* Abrassa a la teva promesa! *(Joanet và ab precipitació a abrassar fort a Pepeta.)*

PEPETA. *Papá*!...

TANO. Potser en farà massa!

PAU. Prou, prou, *medium! (Forcejant per separarlos.)*

PEPETA. Prou!

TANO. Veyam si no podrèm desenganxarlos.

PAU. *Medium!* Prou!

PEPETA. *Bueno, papá*, déixil esbravar una mica més.

PAU. Com esbravar? Prou, dich! Ah! ja hi caich. *Medium*! deixa are a la teva promesa, y un cop te despertis, l'aniràs a abrassar. *(Joanet deixa a Pepeta)* Es l'esperiment més difícil del hipnotisme! Rebre una ordre durant l'estat hipnótich, y obehirla un cop s'està despert. Si ho fà tal com li he manat, la gloria de tots serà gran, inmensa.

TANO. Si qu'es vritat!

PEPETA. Jo crech qu'ho farà donchs

PAU. Jo ho dupto? Veyam, *medium*, fícsat bé en lo que't dich. Un cop siguis despert, abrassaràs a la meva filla. Amàgat allí al derrera tú! *(Pepeta s'amaga derrera d un portier.)* Despèrtat! despèrtat, *medium!*

(Joanet se frega'ls ulls y busca a Pepeta, y com no ha vist hont s'amagat, roda tota l'escena buscant fins que al passar junt al portier, ella'l crida.)

PEPETA. Pst! Joanet!

(Và hont es ella, l'abrassa fortament y la deixa avergonyit. Tano y don Pau esclatan ab grans aplaudiments.)

JOANET. ¿Qué hi fet? ¡Quina vergonya!

PEPETA (Qu' es pillo!) No jove, no se'n dongui pena de lo que ha fet. Vostè no es responsable de les seves accións!

JOANET. Aquets ulls!... *(Torna a quedar hipnotisat.)*

PAU. Bò!

TANO. Ja hi torném a ser?

PAU. Es que no havía aturat la corrent! Are sería capàs fins de fer obehir a... una cadira!

TANO. Cá!

PAU. Ho vols veure?

TANO. Veyàm donchs.

PEPETA *(Apart.)* (Ja s'ha ben aprofitat, ja.)

(Don Pau comensa a mirar fitament a una cadira fins que'l segueix, essent moguda ab un cordill desde dintre.)

TANO. ¡Qué veig! Se mou! Això es art de bruixería! Aquí hi ha dimonis! Això es cosa del infern! Socorro! *(Fuig esverat)*

PAU. L'ignorancia fugint de la ciencia! Sempre's veu aixís!

PEPETA. Despèrtil d'un cop, *papá*!

PAU. Are, are! Tinch una forsa hipnótica en els ulls que té més de cuaranta cavalls de forsa.

PEPETA. Despèrtil, *papá!*

PAU. Despèrtat, despèrtat, sinó't clavo una garrotada.

JOANET. Hont soch?

PAU. A cal sogre.

PEPETA. Joanet!

JOANET. Pepeta!

PEPETA. El *papá* vol que'ns casèm.

JOANET. De debò? Que'm díus!

PAU. Per egoisme científich!

JOANET. Ah! gracies! gracies!

PAU. Vostè no sap lo que val, jove! Se casarà ab la filla meva ab la condició de qu'estarà a la meva disposició sempre, per adormirlo

PEPETA. Prò ab la condició que no més l'adormirà de día.

PAU. Bé, vaja, no'n parlèm més, hi passo.

JOANÉT. Vida meva!

PEPETA. Joanet meu!

PAU. Bé, com hem d'acabarho això are?

JOANET. Miri; com en totes les comedies. Ens casèm y convidant la Pepeta al públich al casament.

PAU. Es vritat. Apa, filla!

PEPETA. Me'n dono vergonya...

PAU. Veyàm, vina. *(La mira ficso y l'hipnotisa.)* Au! fesho, are!

PEPETA. *(Al públich.)*

Pel meu pròxim casament
els convido de tot cor,
si perdonan al autor
y aplaudeixen, un moment.

TELÓ.

La Escena Catalana

Setmanari Catalá de Literatura

31 Obras Publicadas

Titols	Actes	Autors	Ptas
Lo Contramestre.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
Las Euras del Mas.	3	» »	2'00
Las Joyas de la Roser.	3	» »	2'00
Lo Ferrer de Tall.	3	» »	2'00
Los Segadors.	3	» »	2'00
Amor telefonich.	1	*Eduart Aulés*	1'00
Las claus de Girona.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
El Drach.	1	*J. Pous Pagés*	1'00
Lo monjo negre.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
¡Permètim . .	1	*Lluis Puiggarí*	1'00
Dillùns de sabater.	1	*R. Ramón Vidales*	1'00
Sota Terra.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
El casamen per forsa.	1	*Molière*	1'00
La nit dels Reys.	1	*S. Vilaregut*	1'00
Lo Rector de Vallfogona.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
La má de mico.	1	*S. Vilaregut*	1'00
Historia de Cristofol Colón	*(monòlech)*	*P. Parellada*	0'50
La Presentalla	3	*Apeles Mestres*	2'00
Un Malalt.	*(monòlech)*	» »	0'25
Cafè y Copa.	1	*Serafi Pitarra*	1'00
La Banda de Bastardía.	3	» »	2'00
L'Ordinari Henschel.	5	*Gerart Hauptmann*	2'00
El Barber de Sevilla.	4	*Beaumarchais*	2'00
Baratería.	2	*Lorde y Forestier*	1'50
El viatje del senyor Pons.	4	*Labiche y Martín*	2'00
O Rey ó res!.	3	*Serafi Pitarra*	2'00
La Rosa blanca.	3	» »	2'00
La Familia Grill.	1	*Lambert Escaler*	1'00
Un bon home.	*(monòlech)*	*Santiago Rusiñol*	0'50
L'Apotecari d'Olot.	3	*Serafi Pitarra.*	2'00
La deria de don Pau.	1	*P. Colomer y Fors*	1'00

Redacció y Administració:
Carrer Petritxol, núm 2.—BARCELONA
Imprempta de Salvador Bonavia.